

100 Soruda Hamas

Hazırlayan: **Bekir Sıtkı Şirin**

20 Ekim 2025

100 Soruda Hamas

Hazırlayan:
Bekir Sıtkı Şirin

Bölüm I – Tarihsel Kökler ve Doğuş

1. Hamas nedir, ne zaman ve hangi şartlarda kuruldu?

Tam adıyla Harakatü'l-Mukavemetü'l-İslâmiyye (İslâmî Direniş Hareketi) olan Hamas, fiilen daha eskilere dayansa da resmi olarak 14 Aralık 1987'de Gazze'de kuruldu.

Hamas'ın kuruluşu, sadece bir örgütlenmenin değil; yıllarca bastırılmış bir halkın, imanla yenden ayağa kalkışının sembolüydü.

1970'ler boyunca Filistin davası büyük ölçüde laik, sol eğilimli örgütlerin tekelindeydi. Bu örgütler —özellikle Fetih— direnişi Marksist ve milliyetçi temeller üzerine oturtmaya çalışıyordu.

İsrail işgali altındaki halkın günlük hayatında ise camiler, Kur'an kursları, İslami dayanışma ağları vardı; işte Hamas, bu damar üzerinden doğdu.

Kurucusu Şeyh Ahmed Yasin, tekerlekli sandalyesine mahkûm bir mücahit olmasına rağmen hareketi başlattı.

Hamas, İhvan-ı Müslimin'in Filistin kolu olarak doğdu, ama kısa sürede bağımsız bir direniş hattı haline geldi.

Kuruluş bildirgesinde, "Filistin'in tamamı İslam yurtdur, bir karış bile devredilemez" ifadesiyle, laik milliyetçiliğe alternatif bir direniş doktrini ortaya koydu.

Kuruluş anı, aynı zamanda Birinci İntifada'nın patlak verdiği günlerle çakışır. Bu, taş atan çocukların, tanklara imanla direnişinin başladığı dönemdir. Yani Hamas tam anlamıyla sokağın kalbinde doğmuştur.

2. Hamas'ın doğuşunu hazırlayan tarihî süreçler nelerdir?

Hamas'ı anlamak için yalnızca 1987'ye değil, 1948'e dönmek gerekir.

O yıl, İngiliz mandası altındaki Filistin toprağı üzerinde İsrail devleti kuruldu.

Bu sadece bir "devletin kuruluşu" değil, yüzyılların sürgününün, katliamların, mülteci kamplarının başlangıcıydı.

1948–1967 arası dönemde Arap ordularının her yenilgisi, Filistin halkında "kurtuluş ancak Allah'ın yardımıyla olur" bilincini pekiştirdi.

1967 Altı Gün Savaşı'nda Mescid-i Aksa'nın da işgal edilmesi, İslami uyanışı tetikledi.

Bu dönemde İhvan-ı Müslimin'in Filistin kolu sosyal faaliyetler, yardım ağları ve eğitim kurumlarıyla halk arasında kök saldı.

Camiler sadece ibadet yeri değil, aynı zamanda bilincin, dayanışmanın ve direnişin merkezleri oldu.

1970'ler boyunca Filistin direnişi laik çizgide ilerlerken, İslami hareket sabırla toplumsal alt yapısını kurdu.

Ve 1987'de bir İsrail aracının dört Filistinliyi ezmesiyle patlayan öfke, bir halk isyanına dönüştü — işte bu, Birinci İntifada ve Hamas'ın tarih sahnesine çıkışıydı.

3. 1948 Nekbe'si (Büyük Felaket) Hamas'ın fikir dünyasında nasıl bir yer tutar?

Nekbe, yani "Büyük Felaket", 1948'de yüz binlerce Filistinlinin topraklarından zorla çıkarılması anlamına gelir.

Yalnızca bir göç değil, bir medeniyetin ve hafızanın sistematik olarak silinmesidir.

Bu travma, Filistinli kimliğin derinliklerine kazındı; her evde, her dua'da, her çocukta yaşar.

Hamas ideolojisinde Nekbe, sadece geçmişte yaşanmış bir acı değil, bugün hâlâ süren bir işgalin sembolüdür.

Hamas'ın bildirgesinde, "Filistin yurdu, kıyame- te kadar İslam yurdudur" ifadesi, bu hafızayı dini bir kimliğe dönüştürür.

Yani Nekbe, sadece toprak kaybı değil, ümme- tin ağır bir mağlubiyetinin de sembolüdür.

Hamas, mücadeleyi sadece bir "bağımsızlık savaşı" olarak değil, bir yeniden diriliş müca- delesi olarak görür.

Bu yönüyle hareket, hem "geçmişin intikamını" hem de "geleceğin umudunu" aynı anda taşır.

4. Filistin İslami hareketinin kökleri nelerdir?

Filistin'deki İslami hareketin kökleri, sadece modern çağın bir ürünü değildir; Osmanlı dö- neminin son yıllarına kadar uzanır.

1917'de İngiliz işgalinin başlamasıyla birlikte Filistin halkı, hem emperyalizme hem de Siyo- nizm'e karşı dinî bir direniş hattı örmeye baş- ladı.

Camiler, medreseler ve yardım kurumları, hal- kın hem imanını hem kimliğini korudu.

1936–39 yılları arasındaki "Arap İsyanı", bu bi- lincin ilk büyük ifadesiydi.

1948 sonrası dönemde ise Filistin'in İslami damarını canlı tutan hareket İhvan-ı Müslimin oldu.

İhvan, Arap milliyetçiliğinin aksine, "vatan" kav- ramını sadece toprağa değil, tevhide dayandı- rıyordu.

Yani Filistin, sadece Filistinlilerin değil, ümme- tin ortak emanetiydi.

Bu anlayış, ileride Hamas'ın da ideolojik teme- lini oluşturdu.

1970'lerde İsrail'in işgal politikaları sertleştikçe, bu İslami ağlar sessiz bir şekilde büyüdü.

5. Müslüman Kardeşler (İhvan-ı Müslimin) ile Hamas arasındaki bağ nedir?

Hamas, doğrudan İhvan-ı Müslimin'in Filistin koludur.

Şeyh Ahmed Yasin ve arkadaşları, yıllarca Gaz- ze'de İhvan'ın eğitim ve sosyal hizmet ağların- da çalıştılar.

Fakat zamanla Hamas, İhvan'dan bağımsız bir aktöre dönüştü.

6. Şeyh Ahmed Yasin kimdir ve Hamas'ın fikrî mimarı olarak nasıl bir rol oynamıştır?

Şeyh Ahmed Yasin (1937–2004), Filistin İslami direnişinin ruhudur.

Henüz genç yaşta geçirdiği bir kaza sonucu felç olmuş, ömrü boyunca tekerlekli sandalye- de yaşamıştır.

Ancak o bedenî zafiyet, içindeki iman ateşini söndürememiştir.

O, "hareket edemeyen bir bedende, harekete geçiren bir ruh"tur.

Yasin, 1970'lerden itibaren Gazze'de camilerde vaazlar verdi, sosyal yardımlaşma ağları kurdu, yoksulların, şehit ailelerinin, öğrencilerin sığı- nağı oldu.

1987'de İntifada patladığında, bu halk ağını örgüte dönüştürdü ve resmen Hamas doğdu.

2004'te sabah namazı çıkışında İsrail füzele- riyle şehit edildi. Ama o günden itibaren Filis- tin'de her çocuk "Ahmed Yasin olmayı" hedef edindi.

7. Hamas'ın kuruluş bildirgesi (1988) ne söylüyor?

Hamas'ın 18 Ağustos 1988'de yayımladığı Kuru- luş Bildirgesi, hareketin ideolojik anayasasıdır.

Bu metin, yalnızca politik bir beyan değil, bir inanç manifestosudur.

Temel ilkeler şunlardır:

- Filistin topraklarının tamamı İslam yurtdur; hiçbir parçası devredilemez.
- Cihad, işgale karşı Müslümanın dinî görevidir.
- Siyonizm, küresel bir sömürü ve bozgunculuk düzenidir.
- Filistin meselesi Arap değil, ümmet meselesidir.

Belgede, “İslam, çözümün kendisidir” vurgusu yer alır.

Bu cümle, laik milliyetçiliğe doğrudan bir cevaptır.

Hamas, Filistin davasını milliyetçilikten çıkarıp yeniden tevhidin alanına taşımıştır.

2017’de revize edilen yeni siyasi belge, bu temel ilkeleri korumuş, ancak diplomatik dili yumuşatmıştır.

Ancak öz değişmemiştir: “İşgal kabul edilmez, direniş meşrudur.”

8. İlk İntifada (1987) Hamas’ın doğuşuna nasıl zemin hazırladı?

8 Aralık 1987’de Gazze’de bir İsrail kamyonunun dört Filistinliyi ezmesi, yıllardır biriken öfkeyi patlattı.

Bu olay, “taşlı çocukların devrimi” olarak tarihe geçti.

Kadın, erkek, genç, yaşlı demeden bütün Filistin halkı sokaklara çıktı.

İşte bu isyan, Birinci İntifadadır.

İntifada, halkın direnişi örgütlenmemişken bile nasıl ayağa kalkabileceğini gösterdi.

Ancak bu öfkenin yönlendirilmesi gerekiyordu; o görevi Hamas üstlendi.

İntifada’yı bilinçli, örgütlü bir direnişe dönüştürdü.

9. 1990’lar boyunca Hamas’ın örgütlenme biçimi nasıldı?

1990’larda Hamas, hem yeraltında hem yerüstünde iki yönlü bir mücadele yürüttü.

Bir yandan silahlı direnişi İzzeddin el-Kassam Tugayları üzerinden sürdürdü; diğer yandan Gazze ve Batı Şeria’da sosyal hizmet ağları kurdu.

Yoksullara yardım, şehit ailelerine destek, eğitim kurumları, hastaneler, gençlik merkezleri...

Hamas, “toplumu dönüştürmeden zafer olmaz” ilkesini benimsedi.

Bu dönemde binlerce mensubu tutuklandı, lider kadrosu suikastlara uğradı.

Ancak her şehit, halkın gözünde hareketi daha meşru kıldı.

Filistin halkı artık “Hamas bize sahip çıkıyor” diyordu.

Bu toplumsal meşruiyet, Hamas’ı 2006 seçimlerinde iktidara taşıyacak olan zemini hazırladı.

10. Oslo Anlaşması (1993) Hamas tarafından neden reddedildi?

1993’te imzalanan Oslo Anlaşması, Filistin davasını uluslararası bir tuzak haline getirdi.

Bu anlaşma, İsrail’i resmen tanıyan ilk Filistin belgesiydi.

Hamas’a göre bu, “işgali meşrulaştırmak” anlamına geliyordu.

Anlaşma Filistin’e barış değil, kontrollü teslimiyet getirdi.

Gazze ve Batı Şeria’da kısmi özerklik karşılığında, direnişin silah bırakması istendi.

Yani özgürlük değil, “izinli varlık” teklif edildi.

Hamas bu tuzağı reddetti.

Hamas’ın Oslo’ya karşı direnişi, sadece Filistin’in değil, ümmetin onurunu koruma direnişidir.

Bölüm II – İDEOLOJİ, AMAÇ VE İNANÇ

11. Hamas'ın İslam anlayışı nedir?

Hamas'ın İslam anlayışı, sadece inanç değil, hayatın tüm alanlarını kuşatan bir nizam anlayışıdır.

Bu nedenle Hamas, İslam'ı siyasetten, ekonomiden, adaletten, direnişten ayrı görmez.

Hamas'a göre Filistin davası, toprak kavgası değil tevhid mücadelesidir.

Çünkü "toprak işgali" aslında "inanç işgali"nin bir sonucudur.

Dolayısıyla kurtuluş da ancak "imanın hâkim olmasıyla" mümkündür.

12. Direniş ve cihad kavramlarına nasıl yaklaşır?

Hamas için direniş (mukavemet) bir hak değil, bir görevdir.

Cihad, bireyin kendi nefesine karşı mücadelesiyle başlar, işgale karşı silahlı direnişle tamamlanır.

Bu nedenle Hamas, silahlı direnişi "terör" değil, şer'î bir vecibe olarak görür.

Cihadın amacı öldürmek değil, adaleti yeniden diriltmektir.

Bu yüzden Kassam Tugayları'nın sloganı "Ya zafer ya şehadet"tir; çünkü ikisi de aynı sonuca çıkar: izzet.

13. Hamas'ın "Filistin Devleti" vizyonu nedir?

Hamas'a göre Filistin devleti, sınırları Batı tarafından çizilen bir "ulus devlet" değildir.

Filistin, "Allah'ın yurdu"dur; dolayısıyla tek ve bölünmez bir emanettir.

Bu yüzden Hamas, iki devletli çözüm fikrine temelden karşı çıkmıştır.

Çünkü iki devlet demek, Filistin'in yarısını Siyonizm'e hibe etmek demektir.

Hamas'ın hedefi, İslam'ın adaletine dayalı, halk iradesiyle şekillenen, şûra esaslı bir yönetimdir.

Bu devletin temeli Kur'an, anayasası adalettir.

14. Şeriat ve siyaset ilişkisini nasıl yorumlar?

Hamas, şeriatı sadece bir hukuk sistemi olarak değil, adalet ve merhamet dengesinin toplumsal düzeni olarak görür.

Şeriatın hedefi, insanı özgürleştirmektir; zulmü değil.

Bu yüzden Hamas yönetim anlayışında şeriat, ahlâkın teminatıdır.

Hamas, siyasi kararlarını şûra ilkesiyle alır, halkın rızasını gözetir.

Gazze'deki uygulamalarda da, halk desteğini esas alan bir yönetim pratiği görülür.

15. Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) ve Fetih'le ideolojik farkları nelerdir?

FKÖ ve Fetih, Filistin davasını seküler milliyetçilik temelinde yürütmüştür.

Bu çizgi, 1960'lardan itibaren Arap milliyetçiliğiyle yoğrulmuş, "laik kurtuluş" fikrine dayanmıştır.

Ancak bu anlayış, 1948'den 1987'ye kadar hiçbir kalıcı zafer elde edememiştir.

Hamas ise bu çizgiye kökten karşı çıkar.

Çünkü ona göre Filistin sadece Filistinlilerin değil, ümmetin ortak davasıdır.

Dolayısıyla "Arap milliyetçiliği" değil, İslam kardeşliği esastır.

16. Hamas'a göre Filistin topraklarının tamamı kime aittir?

Hamas'a göre Filistin, Allah'a ve O'na kulluk eden ümmete aittir.

Ne İsrail'in, ne Birleşmiş Milletler'in, ne de emperyal güçlerin bu toprak üzerinde tasarruf hakkı vardır.

Çünkü bu toprak, Mescid-i Aksa'nın, yani İslam'ın üçüncü harem-i şerifinin evidir.

Bildirgesinde açıkça yazılıdır:

"Filistin'in bir karışı dahi vazgeçilemez emanettir."

Bu, dini bir iddiadan çok, tarihî bir hakikattir:

Çünkü Kudüs, asırlardır Müslüman idaresi altında adaletle yönetilmiştir.

Siyonist işgal, bu emaneti gasp etmiştir.

17. Hamas'ın Siyonizme bakışı nasıldır?

Hamas, Siyonizmi sadece bir politik ideoloji değil, insanlık düşmanı bir sömürü sistemi olarak görür.

Siyonizm, ırkçılığı ilahileştirmiştir; kendini "seçilmiş halk" olarak görüp başkalarını aşağılamıştır.

Bu, modern çağın Firavunculuğudur.

Hamas bildirgesinde Siyonizm için şu ifade geçer:

"Siyonizm, küresel fesadın kaynağıdır."

Bu cümle antisemitizm değil, ahlâkî bir tespittir.

18. Yahudi karışitlğı iddialarına Hamas nasıl yanıt verir?

Batı medyası Hamas'ı sürekli "antisemitik" göstermek ister.

Oysa Hamas, adalet temelinden hareket eder.

Bildirgesinde "Yahudilerle değil, işgalcilerle savaşıyoruz" vurgusu vardır.

Hamas, tarih boyunca Yahudilerle bir arada yaşamış İslam medeniyetine atıfta bulunur.

Endülüs'te, Osmanlı'da, Filistin'de Yahudiler en huzurlu dönemlerini Müslüman yönetimi altında geçirmişlerdir.

19. Hamas'ın Kudüs ve Mescid-i Aksa'ya yüklediği anlam nedir?

Hamas için Kudüs, direnişin kalbi, ümmetin onurudur.

Mescid-i Aksa ise sadece bir ibadet mekânı değil, Allah'ın davasının sembolüdür.

Bu nedenle Hamas'ın zihniyeti şu yönde şekillenmiştir:

"Kudüs olmadan Filistin olmaz; Filistin olmadan ümmet olmaz."

Bu nedenle Hamas, her savaşını "Aksa'nın özgürlüğü" için verir.

Direnişin her operasyonu, her şehidi, Aksa'ya bir adım daha yaklaşmanın ifadesidir.

20. "Direniş bir ibadettir" anlayışı neye dayanır?

Hamas'a göre direniş, sadece siyasî değil, manevî bir eylemdir.

Namaz, oruç, zekât gibi, direniş de bir ibadettir.

Çünkü cihad, Allah'ın rızasını kazanma vesilesidir.

Bu anlayış Kur'an'dan kök alır:

"Allah yolunda öldürülenlere 'ölüler' demeyin; bilakis onlar diridirler." (Bakara, 154)

Bu ayet, Hamas'ın ruhudur.

Direnişçiler ölmez; çünkü onlar şehittir.

Bu yüzden Hamas mensupları her şehadeti "zaferin ertesi" olarak görür.

Şehitlerin fotoğrafları, propaganda değil, iman hatıratıdır.

Bu yüzden Hamas için direniş, silah değil, secde biçimidir.

Bölüm III – YAPILANMA VE TEŞKİLAT DÜZENİ

21. Hamas'ın teşkilat yapısı nasıldır?

Hamas, klasik anlamda bir örgüt değil; üç boyutlu bir harekettir:

1. Siyasi boyut: Yönetim, diplomasi, seçimler ve halkla ilişkiler.

2. Askerî boyut: İşgale karşı silahlı mücadele, Kassam Tugayları.

3. Toplumsal boyut: Eğitim, sağlık, sosyal yardım, gençlik ve kadın örgütlenmeleri.

Bu üç sac ayağı, birbirine tam bağımlı çalışır.

Hamas'ın başarısı, bu dengenin hiç bozulmamasındadır.

Bir yandan yeraltında cihad yürütürken, diğer yandan sokakta halkı organize eder, mazluma el uzatır.

Teşkilat piramidi şu şekilde işler:

Genel Şura Konseyi en üst karar organıdır.

Altında “Siyasi Büro”, “Askerî Konsey” ve “Toplumsal Hizmet Daireleri” bulunur.

Hamas'ın her kararı şûra ile alınır — yani bir liderin karizması değil, istişare ilkesidir esas olan.

22. Siyasi, askerî ve sosyal kanatların görev dağılımı nedir?

Hamas'ın başarısının sırrı, üç kanadın birbirini tamamlamasıdır.

• Siyasi Kanat:

Filistin halkının temsilini, seçimleri, dış ilişkileri yürütür.

İsrail'le savaşa da, uluslararası arenada halkının sesidir.

• Askerî Kanat (İzzeddin el-Kassam Tugayları):

İşgal altındaki topraklarda direnişi yürütür, savunma ve operasyonları planlar.

Disiplinli, hiyerarşik, profesyonel bir yapılanmadır.

Komutanları genellikle gizlidir — çünkü hedef alınırlar.

• Sosyal Kanat:

Eğitim, sağlık, yardım ve toplumsal dayanışmayı sağlar.

Gazze'de okullar, hastaneler, yetimhaneler kurmuştur.

Direnişi sadece savaşa değil, hayatın inşasıyla sürdürür.

23. İzzeddin el-Kassam Tugayları kimdir, nasıl doğmuştur?

İzzeddin el-Kassam Tugayları, Hamas'ın askerî kanadıdır.

Adını, 1935'te İngiliz ve Siyonist işgalcilere karşı savaşıırken şehit düşen Suriyeli âlim İzzeddin el-Kassam'dan alır.

Bu isim, hem tarihî hem manevi bir bağlılığı simgeler.

1991'de kurulan Kassam Tugayları, bugün on binlerce savaşıçıdan oluşan profesyonel bir direniş ordusuna dönüşmüştür.

Yeraltı tünelleri, roket sistemleri, insansız hava araçları, keşif ağırları gibi gelişmiş altyapılara sahiptir.

Ancak en güçlü silahı, teknolojsi değil imanıdır.

24. Hamas'ın liderlik mekanizması nasıl işler?

Hamas'ta liderlik, şahıslara değil şûraya dayanır.

Hiçbir lider mutlak otorite değildir; kararlar istişareyle alınır.

Hamas'ın merkezinde Genel Şura Konseyi vardır.

Bu konsey, siyasi büro başkanını ve yürütme organlarını seçer.

25. Şura Konseyi'nin rolü nedir?

Şura Konseyi, Hamas'ın en yüksek karar organıdır.

Hareketin iç politikası, dış ilişkileri, askerî stratejisi, tümü bu konseyde görüşülür.

Konsey üyeleri, hem dinî bilgiye hem teşkilat tecrübesine sahip kişiler arasından seçilir.

Bu yapı, “karizmatik liderliğe” karşı kurumsal istişareyi temsil eder.

İşte bu yüzden Hamas, lider kaybı yaşasa da dağılmaz.

26. Hamas'ın Gazze'deki yönetim modeli nasıldır?

2006 seçimlerinde Filistin halkı Hamas'ı iktidara taşıdı.

Ancak Batı ve İsrail bu sonucu tanımadı.

Sonuçta 2007'de Gazze tamamen Hamas yönetimine geçti.

Gazze'de Hamas, “direniş devleti” modelini uyguluyor.

Yani hem hükümet, hem belediye, hem savunma teşkilatı aynı anda.

Elektrik, su, gıda, sağlık, eğitim — hepsi ambargo altında yönetiliyor.

Yönetim şûra ilkesine dayanır; halk temsilcileriyle birlikte çalışır.

Mahkemeler, polis ve bakanlıklar İslamî prensiplere göre şekillenmiştir.

27. Seçimler yoluyla meşruiyet kazanma süreci nasıl gerçekleşti?

Hamas, 2006 Filistin genel seçimlerine “Reform ve Değişim Listesi” adıyla katıldı.

Batı ve İsrail bu seçimi “Hamas katılamaz” diyerek küçümsedi.

Sonuçta Hamas %44 oyla birinci parti oldu; halk, yılların yolsuzluğuna karşı İslami temizliği seçti.

Bu sonuç, İslam dünyasında bir ilkti:

Silahlı bir direniş hareketi, sandıkla iktidara geldi.

Fakat Batı demokrasiye değil, kendi çıkarına inandığını gösterdi:

Sonuç tanınmadı, ambargo başlatıldı, liderler hedef alındı.

28. Kadınların Hamas içindeki rolü nedir?

Hamas'ta kadın, sadece anne değil, mücahide, eğitimci, dava taşıyıcısıdır.

Kuruluşundan itibaren kadınlar, hem sosyal hizmetlerde hem de direnişte aktif rol aldı.

Kadınlar çocuklarını bilinçli yetiştirir, şehit ailelerine destek olur, hatta bazen cephe savaşır.

“Kadınlar Kolu” Hamas'ın en güçlü teşkilatlarından biridir.

29. Gençlik ve öğrenci yapılanmaları nasıl çalışır?

Bu teşkilat, okullarda ve üniversitelerde gençleri hem fikrî hem ahlâkî olarak yetiştirir.

Ders halkaları, Kur'an çalışmaları, kamp faaliyetleriyle “imanlı öncüler” yetiştir.

Hamas'a göre gençlik, davanın geleceğidir.

Her intifada, gençlerin eliyle doğmuştur.

Bu yüzden gençlik, hareketin hem akli hem yüreğidir.

30. Hamas'ın yardım ve eğitim faaliyetleri neden önemlidir?

Hamas'ın arka planında güçlü bir sivil dayanışma ağı vardır.

Bu ağ, savaşın ortasında bile eğitim, sağlık, sosyal destek hizmetlerini sürdürür.

Bu kurumlar sayesinde Hamas, halkın gözünde sadece “savaşan” değil, yaşatan bir harekettir.

Bölüm IV – DİRENİŞ VE SAVAŞLAR

31. Hamas hangi savaşlarda ön plana çıkmıştır?

Hamas, 1987'deki kuruluşundan itibaren onlarca çatışmada sahneye çıktı.

Ancak onu bir dünya aktörü haline getiren, Gazze Savaşları oldu:

- 2008–2009 (Dökme Kurşun Operasyonu):

İsrail'in Gazze'ye kara harekâtı düzenlediği bu saldırıda binlerce sivil şehit oldu.

Hamas, bu süreçte Kassam Tugayları aracılığıyla ilk kez organize savunma gösterdi.

İsrail ilk defa “mutlak zafer” elde edemedi.

- 2012 (Bulut Sütunu Operasyonu):

Hamas, Tel Aviv'e roket atarak İsrail'in stratejik dokunulmazlığını bitirdi.

Bu, dünya medyasında bir dönüm noktasıydı: “Gazze ilk kez karşılık verdi.”

- 2014 (Koruyucu Hat Operasyonu):

51 gün süren savaşta Hamas tünel ağlarını kullanarak İsrail ordusuna ağır kayıplar verdirdi.

Gazze yıkıldı ama teslim olmadı.

Direnış, moral üstünlüğü tamamen ele geçirdi.

- 2021 (Kudüs Kılıcı Operasyonu):

Mescid-i Aksa baskınlarına karşı başlatılan füze saldırıları, direnişı bölgeselleştirdi.

Kudüs, Gazze'den savunuldu.

- 2023 (Aksa Tufanı):

7 Ekim sabahı başlayan bu operasyon, Hamas'ın stratejik, psikolojik ve askerî açıdan en büyük başarısı oldu.

1948'den bu yana İsrail ilk defa savaşın “kendi topraklarında” yaşandığını gördü.

32. 2008, 2012, 2014 Gazze savaşları neyi değiştirdi?

Bu üç savaş, Hamas'ı bir örgütten çok daha fazlası haline getirdi.

2008, direnişin ateşle sınandığı dönemdi.

2012, psikolojik üstünlüğün kazanıldığı dönemdi.

2014 ise askerî caydırıcılığın inşa edildiği dönemdi.

İsrail, her saldırıda “Gazze'yi bitirdik” dedi.

Ama her defasında yeni nesil, yeni bir “Kassam kuşağı” doğdu.

Her yıkım, daha güçlü bir dirilişin başlangıcı oldu.

2014 savaşından sonra İsrail istihbaratı şu rapor yayınladı:

“Hamas yok edilemez, ancak çevrelenebilir.”

33. Aksa Tufanı (7 Ekim 2023) ne anlama geliyor?

7 Ekim 2023 sabahı, Filistin direnişı tarihi Aksa Tufanı adıyla geçen büyük bir operasyon başlattı.

Gazze'den binlerce Kassam savaşçısı, sınırı geçerek 1948 işgal topraklarına girdi.

İsrail ordusunun “yenilmezlik” miti çöktü.

Bu operasyon, üç şeyi değiştirdi:

1. İsrail'in güvenlik doktrini yıkıldı.

Tel Aviv ilk kez kendini savunmak zorunda kaldı.

2. Filistin sahnesi yeniden birleşti.

Tüm direniş grupları tek cephe oldu.

3. Küresel kamuoyu sarsıldı.

Batı medyası “terör” diyemedi; çünkü görüntüler, “zulme başkaldırı”yı anlatıyordu.

34. Hamas'ın askerî stratejisi nedir?

Hamas'ın stratejisi üç temel ilkeye dayanır:

1. Uzun soluklu direniş:

Hızlı zafer değil, sürekli mücadele hedeflenir.

İsrail yoruldukça, direniş güçlenir.

2. Asimetrik savaş:

Hamas, devlet ordusuyla değil, iman ordusuyla savaşır.

Tüneller, roketler, dronlar, pusular — hepsi zekânın ürünü.

3. Psikolojik denge:

Hamas'ın amacı sadece düşmanı vurmak değil, korku dengesini bozmak.

İsrailli siviller artık savaşın kendi evlerine geldiğini biliyor.

35. Tünel savaşı taktiği nasıl işler?

Tüneller, Gazze'nin "yeraltındaki ordusudur."

Hamas, yıllar boyunca yüzlerce kilometrelik tünel ağı inşa etti.

Bu ağ, hem silah sevkiyatı hem askerî manevra hem de savunma hattı olarak kullanılır.

Tünel sistemi, modern çağın "hendek savaşıdır."

36. Roket gücü ve savunma teknolojisi nasıl gelişti?

Hamas'ın roket gücü, 2001'de "El-Kassam-1" adındaki basit bir tüple başladı.

Bugün ise yüzlerce kilometre menzilli, radar sistemlerini aşabilen roketler üretilabiliyor.

Bu gelişim, tamamen abluka altında, yerli imkânlarla gerçekleşti.

Roket teknolojisi, dış yardım değil; iman mühendisliğinin eseridir.

İran ve Hizbullah'tan teknik destek gelse de, asıl üretim Gazze'dedir.

Kassam Tugayları kendi laboratuvarlarını, atölyelerini kurmuştur.

İsrail'in "Demir Kubbe" sistemi bile bu roketlerin hızına yetişememektedir.

Her atılan füze, sadece bir silah değil, iradenin manifestosudur.

37. İsrail'in "Demir Kubbe" sistemi Hamas karşısında neden sınırlı kaldı?

Demir Kubbe, teknik olarak gelişmiş bir hava savunma sistemidir.

Ancak Hamas'ın geliştirdiği taktikler bu sistemi şaşırttı.

- Aynı anda yüzlerce roket atışıyla sistemi "doyurmak" (satürasyon taktiği),
- Sahte hedefler göndererek radarları kandırmak,
- Düşük maliyetli ama çok sayıda füze üretmek,

Demir Kubbe'yi işlevsiz hale getirdi.

Yani milyar dolarlık teknoloji, birkaç yüz dolarlık irade karşısında çöktü.

Hamas'ın başarısı, teknolojiye karşı zekânın zaferidir.

38. Esir takası Hamas açısından ne ifade eder?

Hamas için esir takası sadece askerî değil, ah-lâkî bir meseledir.

Çünkü İsrail zindanlarında binlerce Filistinli tutsaktır — kadın, çocuk, yaşlı.

Her esir, bir ümmetin onurudur.

2011'de yapılan Gilad Şalit takası, bunun sembolüdür:

Hamas, bir İsrail askerine karşılık 1027 Filistinliyi özgür bıraktırdı.

Bu, "zaferin matematikle değil, imanla kazanıldığını" gösterdi.

Bugün de Hamas, her müzakereye "önce esirler" şartıyla oturur.

Bu tavır, hem halk nezdinde hem ümmet bilincinde hareketin itibarını yükseltmiştir.

39. Direnişin halk desteği nasıl sağlanıyor?

Gazze’de direniş, sadece Kassam Tugaylarının değil, her ailenin meselesidir.

Her ev, bir şehit ya da esir vermiştir.

Bu, Hamas’a karşı değil, Hamas’la birlikte yaşamaktır.

Hamas, halkla bağını sadece siyasî söylemle değil, fiilî dayanışmayla kurar:

Ekmek dağıtır, okul inşa eder, hastane açar, su getirir.

Yani “devletin yokluğunu, davanın varlığıyla” telafi eder.

İsrail bombardımanları altında dahi insanlar, Kassam posterlerini duvarlarına asar.

Çünkü onlar bilir ki; Hamas giderse, ümmetin sesi susar.

40. Hamas’ın savaş sonrası diplomatik tutumu nasıldır?

Hamas, savaş bittiğinde silahı bırakmaz; ama masaya da oturmaktan kaçınmaz.

Çünkü ona göre diplomasi, direnişin devam biçimidir.

Her ateşkes, yeniden nefes almak için bir fırsattır.

Ancak Hamas, hiçbir zaman işgali tanıyan bir anlaşmaya imza atmamıştır.

“Barış” sözcüğünü, “teslimiyet” anlamında kullanmaz.

Sadece adalet temelli bir barışı kabul eder.

Bu nedenle uluslararası arenada “terörist” olarak yaftalanmasına rağmen, halkın gözünde onurlu bir diplomasi yürütür.

Direniş ve diplomasi, Hamas için bir elin iki parmağıdır.

Bölüm V – SİYASET VE YÖNETİM

41. Hamas 2006 seçimlerinde nasıl bir zafer kazandı?

2006, Filistin tarihinin kırılma noktasıdır.

İlk defa özgür sayılabilecek bir seçimde Hamas, “Reform ve Değişim Listesi” adıyla yarıştı.

Yolsuzlukla, Fetih içi hizipleşmelerle yıpranan halk, yönünü İslami direnişe çevirdi.

Sonuç: Hamas oyların %44’ünü alarak birinci parti oldu.

132 sandalyeli Meclis’te 76 milletvekili kazandı.

İsmail Heniyye başbakan seçildi, halk “direnişi iktidara taşıdı.”

Ancak bu demokratik zafer Batı tarafından tanınmadı.

ABD ve AB, “yanlış kazanan” diyerek Gazze’ye ambargo ve tecrit uyguladı.

İsrail ise sonuçları “güvenliğine tehdit” olarak gördü.

Fakat Hamas geri adım atmadı.

42. Batı Şeria ile Gazze arasındaki ayrışmada Hamas’ın rolü nedir?

2007’de, Fetih ile Hamas arasındaki gerilim silahlı çatışmaya dönüştü.

Batı destekli Mahmud Abbas yönetimi, Hamas hükümetini devirmek istedi.

Ancak Hamas, Gazze’yi kontrol altına aldı.

Böylece Filistin iki idareye bölündü:

- Gazze: Hamas yönetiminde, abluka altında direniş.
- Batı Şeria: Fetih yönetiminde, işgal gölgesinde pasif siyaset.

Hamas, bu bölünmeyi istemedi; defalarca birlik çağırısı yaptı.

Ancak Batı Şeria yönetimi, İsrail güvenlik koordinasyonu nedeniyle adım atmadı.

Yani Hamas bölünmenin değil, direnişin tarafı oldu.

43. Uluslararası toplum Hamas'ı neden "terör örgütü" ilan etti?

Hamas, 2006'da demokratik seçimle iktidara gelmesine rağmen, Batı tarafından "terör örgütü" olarak tanımlandı.

Bunun nedeni, direnişin Batı'nın çıkar düzenine aykırı olmasıdır.

ABD ve AB, "demokrasi"yi sadece kendi sonuçlarını ürettiğinde kabul eder.

Hamas halkın oyuyla gelince, "terör" etiketi devreye girdi.

Oysa aynı Batı, işgalci İsrail'in savaş suçlarını "meşru müdafaa" saydı.

Yani mesele şiddet değil, istiklaldir.

Hamas'ın silahı değil, iradesi Batı'yı rahatsız etmiştir.

44. Hamas bu suçlamalara nasıl cevap veriyor?

Hamas'ın cevabı nettir:

"Biz sivilleri değil, işgalcileri hedef alıyoruz."

Hamas, sivillere yönelik saldırıları reddeder, işgali meşru hedef olarak görür.

Birleşmiş Milletler kayıtlarına göre İsrail'in saldırılarında ölenlerin %70'i sivilidir.

Hamas'ın cevabı ise daima aynı olmuştur:

"Sivilleri koruyacak olan işgalin bitmesidir."

Bu duruş, sadece askeri değil ahlâki bir savunmadır.

Çünkü Hamas savaşırken bile "zulme benze-memeyi" ilke edinmiştir.

45. Gazze'deki ambargonun siyasi sonuçları nelerdir?

2007'den beri Gazze, dünyanın en uzun süreli kuşatması altındadır.

Elektrik, su, ilaç, yakıt, gıda — her şey İsrail kontrolündedir.

Bu kuşatma, halkı cezalandırmak ve Hamas'ı zayıflatmak amacıyla uygulanmıştır.

Ancak sonuç tam tersidir:

Ambargo, Hamas'ı zayıflatmadı, meşrulaştırdı.

Gazze halkı, direnişin bedelini öderken davaya daha sıkı sarıldı.

Bugün Hamas, Filistin'in en disiplinli ve güven veren yapısıdır.

Ambargo, Hamas'ı halktan koparmak yerine halkla birleştirdi.

46. Hamas yönetimi altında Gazze'de sosyal yaşam nasıldır?

Gazze, ambargo altındaki bir şehir değil, iman altındaki bir toplumdur.

Hamas yönetimi, tüm yokluklara rağmen sosyal düzeni ayakta tutmuştur.

Eğitim oranı %96'dır, yani Avrupa ortalamasından yüksektir.

Gazze'de binlerce cami, okul, üniversite, yardım kuruluşu aktif durumdadır.

Toplumda dayanışma kültürü, devlet desteğinden güçlüdür.

Elbette yoksulluk, yıkım ve işsizlik vardır.

Ama moral çöküşü yoktur.

Çünkü halk, her sıkıntının "direnişin bedeli" olduğunu bilir.

47. Eğitim, sağlık ve altyapı alanlarında Hamas'ın icraatları nelerdir?

Ambargo altında bile Hamas, devlet işlevini sürdürmektedir:

- Eğitim: 700'den fazla okul, 4 üniversite, binlerce öğretmen.
- Sağlık: 30'dan fazla hastane, yüzlerce klinik, ilaç üretim girişimleri.
- Altyapı: Yerel belediyeler su, enerji ve ulaşım ağlarını gönüllü ordularla onarıyor.

Bu hizmetlerin çoğu, uluslararası yardım olma-dan yapılıyor.

Çünkü Hamas'a yönelik yaptırımlar, doğrudan halkı hedef alıyor.

Ama halk, yardımı devletten değil, davasından görüyor.

48. Halk Hamas'a neden hâlâ destek veriyor?

Batı dünyası yıllardır "Gazze halkı Hamas'tan bıktı" propagandası yapıyor.

Ama her seçim, her sokak röportajı, her ceneze bunu yalanlıyor.

Halk Hamas'ı seviyor, çünkü Hamas kendisi gibi yaşıyor.

Liderleri lüks saraylarda değil, halkın arasında.

Şehit olan ilk isimler genellikle liderlerin oğulları.

Bu, halkla lideri birleştiren en büyük bağıdır.

49. Hamas içindeki siyasi kanadın temel hedefleri nelerdir?

Siyasi kanadın amacı, direnişi diplomasiyle desteklemek ve uluslararası meşruiyet kazandırmaktır.

Ancak bu süreçte taviz değil, sabır esas alınır.

Hamas'ın temel siyasi hedefleri şunlardır:

1. Filistin'in tamamında bağımsız, adil bir yönetim kurmak.
2. İsrail işgalini fiilen ve hukuken sona erdirmek.
3. Ümmet dayanışmasını yeniden inşa etmek.
4. Halkın iradesiyle yönetilen bir İslam toplumu oluşturmak.

50. Hamas'ın dış ilişkiler ofisi nasıl çalışır?

Hamas, 1990'lardan itibaren uluslararası ilişkiler ağı kurmuştur.

Katar, Türkiye, İran, Cezayir, Lübnan, Malezya gibi ülkelerde temsilcilikleri bulunur.

Bu ofislerin görevi, hem diplomatik diyalog hem de insani yardım koordinasyonudur.

Dış ilişkiler ofisi, Batı'nın izolasyonuna karşı "doğu diplomasisi" geliştirir.

Batı'nın desteğini değil, ümmetin dayanışmasını esas alır.

Bölüm VI – ULUSLARARASI İLİŞKİLER

51. Hamas–İsrail ilişkileri hangi aşamalardan geçti?

Hamas ile İsrail arasındaki ilişki, baştan sona işgal–direniş ilişkisidir.

İlk günden bugüne iki taraf arasında ne tanıma, ne uzlaşma vardır.

Hamas, İsrail'i bir devlet değil, işgal projesi olarak görür.

Bildirgesinde açıkça yazar:

"Filistin'in bir karışı bile İsrail'in değildir."

1990'lardan itibaren İsrail, Hamas'ı "yok edilmesi gereken tehdit" olarak tanımladı.

Suikastlar, toplu tutuklamalar, ambargo ve abluka politikaları devreye girdi.

Fakat her operasyon Hamas'ı bitirmek yerine, daha da kökleştirdi.

Hamas, hiçbir zaman doğrudan barış görüşmesine oturmadı; çünkü ona göre barış, adalet tesis edilmeden mümkün değildir.

Bu tutum, Gazze'deki halkın gözünde hareketin onurunu korudu.

52. Arap ülkelerinin Hamas'a bakışı nasıldır?

Arap dünyasının Hamas'a bakışı, tarih boyunca ikircikli ve dalgalı olmuştur.

Halklar Hamas'a gönülden destek verirken, birçok Arap rejimi Batı ekseninde kaldı.

Birçok rejim, Hamas'ı "tehdit unsuru" olarak gördü.

Çünkü Hamas, Arap rejimlerinin "suni barış politikalarını" ifşa ediyordu.

İsrail'le normalleşen yönetimlere göre Hamas, bölgesel istikrarı "bozan" bir unsurdu.

Oysa halklar için Hamas, onurun sesi idi.

53. Mısır ile ilişkiler nasıl şekillenmiştir?

Mısır, Hamas için hem kapı hem kilittir.

Gazze'nin dış dünyayla tek kara bağlantısı, Refah Sınır Kapısı'dır.

Bu nedenle Kahire'nin politikası Hamas'ın kaderini doğrudan etkiler.

Mübarek döneminde Mısır, Hamas'a düşman bir tutum benimsedi.

2011 devriminde Mursi döneminde ise Hamas nefes aldı; sınır açıldı, yardımlar ulaştı.

Fakat Sisi'nin darbeyle iktidara gelmesiyle ilişkiler yeniden dalgalı hale geldi..

Bugün Kahire yönetimi Hamas'ı resmen tanımıyor ama fiilen muhatap kabul ediyor.

Çünkü Mısır, Gazze'deki istikrarı kendi güvenliğiyle bağlantılı görüyor.

54. Katar'ın Hamas'a verdiği destek hangi boyuttadır?

Katar, son on yılda Hamas'ın en önemli diplomatik ve insani destekçisi haline gelmiştir.

Gazze'nin yeniden imarı, memur maaşlarının ödenmesi, insani yardımların ulaştırılması büyük ölçüde Katar fonlarıyla sağlanmaktadır.

Ayrıca Katar, Hamas liderlerine Doha'da güvenli bir siyasi merkez sunmuştur.

Birçok lider burada uzun yıllar ikamet etmiştir.

Bu destek, Batı tarafından "teröre finansman" olarak suçlanmış, ancak Katar geri adım atmamıştır.

55. İran–Hamas ilişkisi ideolojik mi, stratejik mi?

İran ile Hamas arasındaki ilişki, ideolojik olarak farklı ama stratejik olarak ortak bir temele dayanır.

İran Şii, Hamas Sünni bir harekettir.

Ama ikisini buluşturan nokta, Siyonizme karşı direniştir.

İran, Hamas'a 1990'lardan bu yana maddi, askerî ve lojistik destek sağladı.

Özellikle Kassam Tugaylarının silah sistemlerinde İran teknolojisinin izi vardır.

Hamas, İran'a "ümmeet dayanışması" çerçevesinde yaklaşır;

yani mezhep değil, hedef birliği ön plandadır.

56. Türkiye–Hamas ilişkileri hangi temellere dayanır?

Türkiye ile Hamas arasındaki bağ, sadece diplomatik değil, gönül bağıdır.

Hamas'ın Türkiye nezdinde gördüğü en güçlü destek, Milli Görüş çizgisinden gelmiştir.

Erbakan Hoca, 1990'larda Gazze'yi "ümmeetin namusu" olarak tanımlamıştı.

AK Parti iktidarı döneminde de Türkiye, Hamas'la diplomatik teması sürdürdü.

2010 Mavi Marmara saldırısı sonrası ilişkiler derinleşti; Türk halkı Filistin davasını sahiplendi.

Ankara, Hamas liderlerini misafir etti; siyasi temsilcilerine çalışma alanı tanıdı.

Ancak Türkiye'nin Batı ile dengeli politika yürütme çabası, bu desteği zaman zaman sınırlandırdı.

Hamas ise Türkiye'ye "dost ülke" muamelesi yapmayı sürdürdü.

57. Batı dünyası Hamas'a neden düşmandır?

Batı'nın Hamas'a düşmanlığı, onun İslam'ı yeni-den siyasetin merkezine koymasındandır.

Batı, laik Arap rejimleriyle çalışabilir; çünkü onlar sömürge düzenini tehdit etmez.

Ama Hamas, "ilahi nizam" diyerek Batı'nın değer iddiasını sarsar.

Hamas, modern dünyanın ikiye bölünmüşlüğüne açığı çıkarır:

Demokrasi isteyen Batı, Filistin halkının oyuyla gelen Hamas'ı tanımamıştır.

İnsan hakları söylemi, Gazze'deki çocukların cesetleri karşısında susmuştur.

Bu yüzden Hamas, Batı için “ahlaki bir kriz anıdır.”

58. Rusya'nın Hamas'a bakışı nasıldır?

Rusya, Batı'nın aksine Hamas'ı tamamen dışlamamıştır.

Moskova, Hamas'ı “Filistin'in meşru siyasi aktörü” olarak görür ve zaman zaman heyetlerini kabul eder.

Bu yaklaşımın arkasında iki neden vardır:

1. Batı'ya karşı jeopolitik denge kurma isteği.
2. İslam dünyasında “denge politikası” yürütme arzusu.

Rusya, Hamas'ı terör listesine almamış az sayıda büyük devletten biridir.

Bu, Hamas'ın diplomatik alanını genişletmiştir.

59. Çin'in Filistin politikasında Hamas nerede durur?

Çin, geleneksel olarak Filistin'in bağımsızlığını desteklemiş, ancak temkinli davranmıştır.

Hamas'la resmi temasları sınırlıdır ama dolaylı diplomasi sürmektedir.

Çin, Batı'nın aksine “çözümün taraflarla doğru dan müzakere edilmesi” gerektiğini savunur.

Pekin yönetimi, Hamas'ı “Filistin halkının bir parçası” olarak tanımlar.

Bu ifade bile, Batı'nın “terör söylemi”ne karşı önemli bir kırılmadır.

Çin'in amacı, Ortadoğu'da Amerikan tekeli yerine çok kutuplu düzen kurmaktır.

Bu bağlamda Hamas, “Doğu eksenli adalet politikasının” doğal müttefikidir.

60. İslam dünyası Hamas'ı nasıl anlamalıdır?

İslam dünyası Hamas'ı bir “Filistin örgütü” değil, ümmetin imtihanı olarak görmelidir.

Çünkü Hamas'ın mücadelesi sadece Gazze'nin değil, ümmetin onur mücadelesidir.

Hamas'ın yalnız bırakılması, Kudüs'ün değil, Mekke'nin sessizce kuşatılması anlamına gelir.

Her Müslüman, Gazze'de kendi imtihanını yaşamaktadır.

İslam ülkeleri Hamas'a diplomatik değil, imanî dayanışma göstermelidir.

Bölüm VII – MEDYA, PROPAGANDA VE ALGI SAVAŞI

61. Hamas'ın medya dili nasıldır?

Hamas'ın medya dili, direnişin onurlu, sabırlı ve vakur sesi olarak inşa edilmiştir.

Ne “ağlayan mağdur”, ne “kana susamış militan” dili kullanır.

Hamas, söyleminde Kur'anî bir ton tercih eder: tevazu, vakar ve haklılık.

Resmî açıklamalarında sürekli şu kelimeler tekrar eder: izzet, sabır, şehadet, direniş.

Bu kelimeler, sadece propaganda değil, bir iman terminolojisidir.

Medya organları, sosyal medya hesapları ve görsel kampanyalarla Hamas kendi halkına moral, dış dünyaya mesaj verir.

Batı'nın “terör dili”ne karşı Hamas, “ahlâk dili”yle konuşur.

62. Batı medyası Hamas'ı nasıl çerçeveleyiyor?

Batı medyası, Hamas'ı yıllardır “terör örgütü”, “İran destekli militan grup” gibi etiketlerle sunar.

Bu dil, bilinçli bir manipölasyondur.

Çünkü Hamas'ı “direniş” olarak tanımlamak, İsrail'in işgalini gayrimeşru kılacaktır.

BBC, CNN, Reuters, New York Times gibi kurumlar, haberlerinde “Filistinli militanlar” der ama “İsraili askerler” der.

Bu bile başlı başına bir ideolojik tercihtir.

Yani kelimeler bile işgal altındadır.

Ancak son yıllarda Batı kamuoyunda bir değişim görülmektedir.

Genç gazeteciler, insan hakları örgütleri ve sosyal medya kullanıcıları artık “çifte standart” sorgulamaktadır.

63. “Terör” etiketi bir propaganda aracına mı dönüştü?

Kesinlikle evet.

“Terör” kavramı, Batı tarafından siyasi bir silah haline getirilmiştir.

Kimin terörist olduğuna, eylemin değil, kimliği ve yönelimi karar vermektedir.

İsrail’in sivil katliamları “meşru müdafaa”, Hamas’ın savunması “terör” olarak etiketlenir.

Bu, hukuki değil, psikolojik bir operasyondur.

Amaç, direnişi ahlaken gayrimeşru kılmaktır.

64. Sosyal medya savaşlarında Hamas nasıl bir hat izliyor?

Sosyal medya, Hamas için ikinci cephe haline gelmiştir.

Twitter (X), Telegram, Instagram ve TikTok üzerinden direnişin görselleri, bildirileri ve marşları yayılır.

Hamas, özellikle genç kuşağa “kimlik bilinci” kazandırmak için dijital mecra kullanır.

Kassam Tugayları’nın videoları, savaşın propagandasından çok direnişin onur belgesidir.

Her görüntüde soğukkanlılık, kararlılık, teslimiyet değil sebat vardır.

Batı’nın sansür politikalarına rağmen, Hamas mesajlarını çok dilli içeriklerle dünyaya ulaştırmaktadır.

65. El-Aksa TV’nin misyonu nedir?

El-Aksa TV, 2006’da Gazze’de kuruldu.

Hamas’a yakın yayın politikasıyla “direnişin sesi” olarak bilinir.

Televizyon, haberlerin yanı sıra dini programlar, çocuk dizileri ve kültürel içerikler de üretir.

Amacı sadece bilgilendirmek değil, ahlâki bilinç oluşturmaktır.

İsrail, El-Aksa TV’yi defalarca bombaladı.

Uydu yayınları engellendi, çalışanları hedef alındı.

Ama kanal her seferinde yeniden yayına geçti.

66. Hamas’ın sözcüleri kimlerdir, hangi dil stratejisini kullanırlar?

Hamas’ın önde gelen sözcüleri arasında Hazim Kasım, Fevzi Berhum, Sami Ebu Zuhri, Usame Hamdan gibi isimler vardır.

Bu sözcüler, Arapça dışında İngilizce ve Fransızca da konuşarak uluslararası kamuoyuna ulaşır.

Kullandıkları dil üç temel ilkeye dayanır:

1. İzzetli duruş,
2. Duygusal soğukkanlılık,
3. Adalet vurgusu.

Batı medyasının provokatif sorularına dahi, ayet ve tarih merkezli cevaplar verirler.

67. Direnişin kültürel boyutu: marşlar, semboller, afişler...

Hamas’ın kültürel alanı, direnişin duygusal cephesidir.

Marşlar, posterler, afişler, hatta çocuk çizgi filmleri bile birer manevî seferberlik aracıdır.

Marşlar, halkın dilinde dua gibidir.

Bu kültür, sadece savaş değil, ümmet bilinci üretir.

Bir nesil, bu sembollerle büyür; bu da direnişi kalıcı kılar.

68. Hamas'a yönelik dezenformasyonun kaynakları kimlerdir?

Hamas'a yönelik yalan haberlerin üç ana kaynağı vardır:

1. İsrail ordusunun psikolojik harp birimleri,
2. Batı medyasındaki propaganda merkezleri,
3. Arap rejimlerinin istihbarat ağıları.

Bu yapılar koordineli biçimde Hamas'ı "sivil katili", "İran ajanı" veya "radikal İslamcı" olarak göstermek için çalışır.

Amaç, Filistin davasını ümmetin gözünde itibarsızlaştırmaktır.

Hamas bu saldırılara karşı şeffaf bilgi ağı kurmuş, doğrudan kanallar üzerinden açıklama yapmayı tercih etmiştir.

69. Filistinli gazeteciler direnişin neresinde duruyor?

Gazze'de gazetecilik, sadece meslek değil, şehadet mesleğidir.

Birçok Filistinli muhabir, kamerayı silah gibi kullanır.

Onlar gerçeği kayda almakla kalmaz, zulmü ifşa ederler.

Son savaşlarda 100'den fazla Filistinli gazeteci hayatını kaybetti.

Her biri, "hakikatin şehidi" olarak anılıyor.

Gazze'de gazeteci olmak, direnişin kalbinde olmaktır.

70. Hamas algısı Türkiye'de ve dünyada nasıl farklılaşıyor?

Türkiye'de Hamas algısı, genellikle olumlu ve kardeşçedir.

Halk, Hamas'ı "bizim mücadelemizin Filistin'deki yansıması" olarak görür.

Ancak Batı'da ve bazı Arap ülkelerinde medya manipülasyonu nedeniyle Hamas hâlâ "radikal" etiketine sıkıştırılır.

Son yıllarda özellikle genç kuşaklar bu algıyı sorgulamaya başladı.

Gazze'den gelen görüntüler, Hamas'ı "terör" değil "direniş" olarak gösterdi.

Bu da Batı'nın uzun yıllardır inşa ettiği imajı kırdı.

Bölüm VIII – MİLLİ GÖRÜŞ PERSPEKTİFİNDEN HAMAS

71. Milli Görüş hareketi Filistin direnişini nasıl yorumlar?

Milli Görüş'e göre Filistin meselesi, sadece bir toprak sorunu değil, ümmetin izzet imtihanıdır.

Erbakan Hoca bu meseleyi "insanlığın kalbi" olarak tanımlamıştır:

Bu anlayış, Hamas'ın bakışıyla tam bir paralellik içindedir.

Hamas, direnişi "vatan savunması" değil, iman savunması olarak görür.

Milli Görüş ise "siyasi bağımsızlık" değil, inanç özgürlüğü mücadelesine vurgu yapar.

Yani iki hareket de aynı cümleyi farklı coğrafyalarda kurar:

"Bu savaş, hakkın batıla karşı savaşıdır."

72. Erbakan'ın Filistin ve Hamas hakkındaki görüşleri nelerdir?

Erbakan Hoca, ilk günden itibaren Filistin'deki direnişi yakından takip etti.

Onun gözünde Hamas, ümmetin yeniden şahlanışının işaretiydi.

Erbakan, Hamas'ı sadece bir Filistin örgütü olarak değil, İslam Birliği idealinin öncüsü olarak görüyordu.

Ona göre Filistin meselesinin çözümü, ne Batı'nın masasında ne de BM kararlarında; İslam ülkelerinin ortak iradesindedir.

Erbakan'ın "D-8 Projesi" aslında Filistin merkezli bir stratejik direniş hattıydı.

Bu perspektif bugün hâlâ Hamas'ın "ümmet dayanışması" çağrısında yaşamaktadır.

73. Milli Görüş geleneği neden Hamas'ı destekler?

Milli Görüş Hamas'ı destekler çünkü Hamas, sadece mücadele eden değil, inancını siyasete taşıyan bir harekettir.

Erbakan'ın "hak ile batıl mücadelesi" tezi, Hamas'ın "direnişle ibadet" anlayışıyla birebir örtüşür.

Hamas, laik Arap milliyetçiliğinin başarısızlığından sonra İslam'ın yeniden sahneye dönüşünü temsil eder.

Milli Görüş ise İslam'ın Türkiye'deki yeniden dirilişini.

Yani biri doğuda, biri batıda aynı ruhun iki cephesidir.

"Hamas Filistin'in Milli Görüş'üdür, Milli Görüş Türkiye'nin Hamas'ıdır."

Bu söz, iki hareketin kardeşliğini en sade biçimde anlatır.

74. "İslam Birliği" idealinde Hamas'ın yeri nedir?

Erbakan'a göre İslam Birliği, ümmetin yeniden dirilişinin tek yoludur.

Hamas ise bu birliğin en ön cephesinde savaşmaktadır.

Çünkü Kudüs özgür olmadan, hiçbir İslam ülkesi gerçekten bağımsız olamaz.

Hamas, savaş meydanında İslam Birliği'nin sahadaki karşılığıdır.

Tüm İslam coğrafyasının üzerine sinmiş korkuyu yırtan bir iradedir.

75. Kudüs davası Milli Görüş için ne ifade eder?

Kudüs, Milli Görüş'ün manifestosunun merkezindedir.

Erbakan Hoca'nın en büyük mitingleri, Kudüs mitingleriydi.

Çünkü o bilirdi ki, Kudüs davası sadece Filistinlilerin değil, her müminin şah damarındadır.

Hamas'ın mücadele ettiği yer Mescid-i Ak-sa'dır.

Milli Görüş'ün dua ettiği yer de odur.

Bu nedenle Kudüs davası, iki hareketin buluşma noktasıdır.

76. Türkiye'nin Filistin politikasında hangi yönler eksiktir?

Türkiye, resmi olarak Filistin davasını desteklese de, bu destek çoğu zaman pratik değil diplomatik düzeyde kalmaktadır.

Milli Görüş'e göre Filistin politikası, duygusal tepkilerle değil kurumsal kararlılıkla yürütülmelidir.

Eksiklikler:

1. Siyasi iradenin Batı baskısına karşı net bir çizgi çizememesi,
2. Ekonomik ve askerî destek mekanizmalarının zayıf kalması,
3. Filistin davasının iç politika malzemesine dönüştürülmesi.

Hamas'a göre ise Türkiye "kardeş ülke"dir ama bu kardeşliğin sözden fiile dönüşmesi gerekir.

77. "Gerçek barış" anlayışıyla Hamas'ın mücadelesi arasında nasıl bir bağ vardır?

Milli Görüş'ün "Gerçek barış" tanımı, adalet üzerine kurulu barıştır.

Hamas'ın duruşu da aynıdır.

O, işgalin sürdüğü bir toprakta barışı değil, adaleti ister.

Gerçek barış ancak işgalin tamamen sona ermesiyle mümkündür.

78. Direnişin meşruiyeti İslam hukukunda nasıl temellendirilir?

İslam hukukuna göre, işgal altındaki topraklarda direniş farz-ı ayndır.

Yani her Müslüman'ın bireysel görevidir.

Kur'an, "Size saldıranlara karşı, sizin de onlara saldırganız farzdır" (Bakara, 190) buyurur.

Bu hüküm, Hamas'ın tüm meşruiyetinin temelidir.

Hamas silahı keyfi değil, şer'i bir sorumluluk olarak taşır.

Bu direniş, sadece savunma değil, kulluğun bir tezahürüdür.

Bu nedenle Hamas'ın meşruiyeti, sadece siyasi değil ilahi kökenlidir.

79. Hamas'ın mücadelesi ümmet bilinci açısından ne ifade eder?

Hamas'ın en büyük başarısı, ümmet bilincini yeniden uyandırmasıdır.

Gazze'nin küçük toprak parçası, 1,8 milyarlık ümmetin vicdanını diriltti.

Hamas, "coğrafya küçük olsa da dava büyük" gerçeğini hatırlattı.

Ümmet bilinci, sınırların ötesinde bir dayanışmadır.

Bugün Endonezya'da, Bosna'da, Türkiye'de, Nijerya'da milyonlarca insan Gazze için dua ediyorsa, bu Hamas'ın ruhani zaferidir.

80. Milli Görüş gençliğine düşen sorumluluk nedir?

Bugün Milli Görüş gençliğine düşen görev, sadece Filistin için ağlamak değil, Filistin gibi yaşamaktır.

Yani inançla, sabırla, cesaretle ve direniş ruhuyla.

Gençlik, dijital çağın rahatlığına kapılmadan, "bilgi cihadı"nın öncüsü olmalıdır

Her paylaşımı, her sözü, her adımı ümmet bilinciyle atmalıdır.

Hamas sahada nasıl direniyorsa, Milli Görüş gençliği de fikirde, medyada, kampüste aynı direnişi sürdürmelidir.

Bölüm IX – GELECEK VE MİRAS

81. Hamas'ın gelecekteki yönelimi ne olabilir?

Hamas, kuruluşundan bu yana hem silahlı direnişi hem siyasi meşruiyeti aynı potada yürütüyor.

Gelecekte bu iki hattı daha da kurumsallaştırması bekleniyor.

Bir yanda Gazze'nin yeniden inşası ve yönetimi, diğer yanda işgale karşı askerî caydırıcılık.

Ancak esas yönelim, ümmetin birleşmesi yönündedir.

Hamas artık sadece Filistin'in değil, İslam dünyasının sözcüsü konumundadır.

Aksa Tufanı sonrasında bu konum daha da belirginleşmiştir.

82. Ateşkes süreçleri direnişi nasıl etkiler?

Ateşkes, Hamas için asla teslimiyet anlamına gelmez.

Her ateşkes, yeniden nefes alma, yeniden hazırlanma dönemidir.

Çünkü Hamas bilir ki, İsrail hiçbir zaman kalıcı barış istemez; sadece toparlanmak için ara verir.

Hamas ise bu araları halkın moralini güçlendirmek, şehit ailelerine destek vermek, tünelleri onarmak ve yeni strateji üretmek için kullanır.

Yani ateşkes, savaşın molası değil, direnişin hazırlığıdır.

83. Yeni Filistin kuşağı Hamas'ı nasıl görüyor?

Yeni nesil Filistinliler, Hamas'ı sadece bir örgüt olarak değil, varlıklarının garantisi olarak görüyor.

İsrail bombardımanları altında doğan ve büyüyen bu kuşak, artık korku değil kararlılıkla tanımlanıyor.

Bu kuşak, dijital çağın direnişçisidir: sosyal medyada, gazetelerde, kampüslerde cihadın fikrî boyutunu sürdürüyor.

Artık direniş, sadece silahla değil, bilgiyle, sanatla, kimlikle yürütülüyor.

84. Batı Şeria’da direniş yeniden mi doğuyor?

Evet.

Son yıllarda Batı Şeria’da “Yeni Direniş” olarak adlandırılan yerel yapılanmalar güç kazandı.

Cenin, Nablus, Tubas gibi bölgelerde gençler artık El Fetih’in değil, direnişin bayrağını taşıyor.

Birçoğu Hamas’la ideolojik bağ kuruyor ama bağımsız hareket ediyor.

Bu, Filistin’in artık iki ayrı ruh değil, tek bilinç haline geldiğini gösteriyor.

85. İsrail iç siyasetindeki kriz Hamas’a nasıl yansır?

İsrail son yıllarda en büyük iç bölünmelerinden birini yaşıyor.

Seküler–dindar, sol–sağ, Yahudi–Yahudi çatışmaları derinleşiyor.

Bu çatlak, Hamas için stratejik bir fırsat penceresidir.

86. Hamas sonrası Filistin olasılığı gerçekçi mi?

Batı ve İsrail, sık sık “Hamas sonrası Gazze” senaryosu üretir.

Ama bu fikir, sahadaki gerçekliği bilmeyenlerin hayalidir.

Çünkü Hamas sadece bir örgüt değil, bir halkın imanıdır.

Halktan koparılacak bir Hamas yoktur.

87. Direnişin diplomasiye evrimi mümkün mü?

Hamas, sahada savaşırken masada da akıl yürütür.

Yani diplomasiyle direnişi çatıştırmaz, birleştirir.

Siyasi kanadı, yıllardır dış ilişkilerde güçlü temsil gücü elde etti.

Katar, Türkiye, Cezayir, İran ve Rusya ile temaslar bu sürecin sonucudur.

Ancak Hamas’ın diplomasi anlayışı Batılı anlamda değildir.

Onlar için diplomasi, hakikatin diliyle konuşturmadır.

Masada da “tevhid” vardır, pazarlık değil “onur” vardır.

88. Aksa Tufanı sonrası yeni dönemin karakteri ne olacak?

7 Ekim 2023’ten sonra Ortadoğu artık eskisi gibi olmayacak.

Bu saldırı, sadece İsrail’in değil, tüm bölgesel dengelerin sarsıldığı bir milattır.

Aksa Tufanı, “ümmetin uyanışı”nın miladı olarak tarihe geçmiştir.

Yeni dönem üç özellik taşıyor:

1. Korkunun yerini cesaret aldı.
2. Arap halkları sokakta, rejimlerin önünde yürüyor.
3. Batı’nın propaganda üstünlüğü çöktü.

89. Hamas’ın en büyük kazanımı nedir?

Hamas’ın en büyük kazanımı, ümmetin yeniden dirilme duygusunu canlandırmasıdır.

Filistin toprak olarak değil, ruh olarak özgürleşmiştir.

İsrail hâlâ işgalcidir ama artık korkan taraf odur.

Gazze’deki her şehit, milyonların uyanışına vesile oldu.

Bu yüzden Hamas’ın en büyük başarısı askerî değil, ahlâkî zaferdir.

90. Hamas direnişinin insanlığa verdiği mesaj nedir?

Hamas'ın mesajı sadece Müslümanlara değil, tüm insanlığa yöneliktir.

Bu mesajın özü şudur:

“Zulme karşı direnen, insan kalır.”

Gazze, adaletin coğrafyasıdır.

Hamas, Batı'nın yüzyıllardır unuttuğu insanlık onurunu hatırlattı.

Dünya mazlumlarının umudu, Filistinli bir çocuğun duasında yeniden yeşerdi.

91. Hamas İslam dünyasına nasıl bir miras bırakıyor?

Hamas, İslam dünyasına üç büyük miras bırakıyor:

1. İman cesareti: Allah'a güvenen hiçbir halk yenilmez.
2. Sistem inşası: Direniş sadece savaş değil, yönetimdir.
3. Ümmet bilinci: Sınırlar sahte, kardeşlik hakikidir.

Bu miras, sadece tarih kitaplarında değil, her Müslüman'ın vicdanında yaşamaya devam edecektir.

92. Direnişin devamı hangi şartlara bağlıdır?

Direnişin devamı üç unsura bağlıdır:

1. İman: Halkın sabrı ve inancı diri kalmalı.
2. Birlik: Direniş grupları arasında bölünme olmamalı.
3. Destek: Ümmetin siyasi, mali, ahlâkî dayanışması sürmeli.

Hamas bu üç sacayağını koruyabildiği sürece, hiçbir ambargo onu bitiremez.

İsrail'in stratejisi tükenir, ama imanın stratejisi sonsuzdur.

93. Şehitlik kültürü Hamas içinde ne anlam taşır?

Hamas için şehitlik, yenilgi değil, en yüce makedir.

Şehit, bu dünyanın kaybedeni değil, öte dünyanın kazananıdır.

Hamas'ın tüm marşları, sloganları, duvar yazıları bu anlayışa dayanır.

Şehitlik kültürü, halkı korkutmaz; motive eder.

Her cenaze, yeni bir yemin törenine dönüşür.

94. Hamas'ın Gazze'yi yönetme deneyimi ne öğretiyor?

Gazze yönetimi, dünyaya “imanla devlet olur” gerçeğini gösterdi.

Abluka, savaş, yıkım... ama yine de düzen, yardım, eğitim devam ediyor.

Hamas, imkânsızlık içinde ahlak devleti kurdu.

Bu deneyim, İslam dünyası için bir laboratuvarıdır:

Devlet, sarayda değil, sabırda inşa edilir.

95. Hamas'ın lider kadrosu sonrası süreklilik nasıl sağlanıyor?

Hamas'ın liderleri suikastlarla hedef alındı: Yasin, Rantisi, Heniyye, Sinvar, Aruri...

Ama her şehit, yeni bir lider doğurdu.

Çünkü Hamas kişilere değil, fikre bağlıdır.

Şura sistemi sayesinde liderlik sürekli yenilenir.

Hamas'ta koltuk değil, nöbet vardır.

96. Hamas'ın kadın ve aile politikası gelecekte nasıl şekillenecek?

Hamas, kadınları sadece evin değil, ümmetin temeli olarak görür.

Gazze'deki kadınlar eğitimden, yardıma, siyasetten direnişe kadar her alanda aktiftir.

Gelecekte Hamas, bu gücü daha kurumsal hale getirmeyi hedeflemektedir.

Yeni kuşak kadınlar artık "kalemin, kameranın ve duanın mücahidleri"dir.

97. Hamas'ın eğitim politikası neye dayanıyor?

Hamas, eğitimi "direnişin temeli" olarak görür.

Okullar sadece bilgi değil, iman eğitimi verir.

Tarih, Kur'an, matematik ve cihad şuuru birlikte öğretilir.

Hedef, bilginin Batı'ya hizmet etmesi değil, hakikate hizmet etmesidir.

98. Hamas'ın ekonomik dayanışma modeli nedir?

Ambargo altında bile Hamas, "infak ekonomisi" inşa etti.

Her mahallede dayanışma fonları, zekât havuzları, gönüllü üretim ağları kuruldu.

Bu, kapitalist düzenin karşısında ahlâk ekonomisidir.

99. Hamas'ın ilham verdiği diğer hareketler nelerdir?

Hamas, sadece Filistin'de değil, tüm İslam coğrafyasında direnişin ilham kaynağı haline geldi.

Afrika'dan Asya'ya birçok genç hareket Hamas'tan "izzet siyaseti" öğrendi.

100. Hamas direnişinin insanlığa bıraktığı son söz nedir?

Hamas'ın dünyaya bıraktığı son söz şudur:

"Direnmek, yaşamaktır."

Bu söz, hem siyaset hem iman açısından insanlığın özeti gibidir.

Çünkü zalime boyun eğen ölür, direnense yaşar.

Gazze'nin taşları, insanlığa bunu hatırlatmıştır.

Ve bu çağda belki de en büyük cümle budur:

"Biz toprağımızı değil, onurumuzu savunuyoruz."